

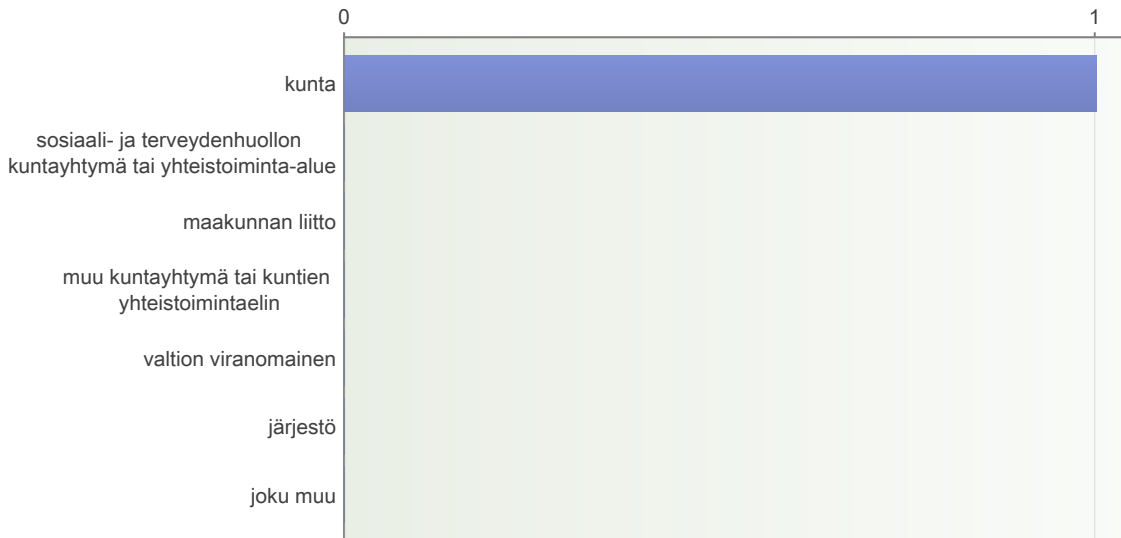
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Tyrnävän kunta	Marjukka Manninen	marjukka.manninen@tyrnava.fi 050-39 000 66	Kh 31.10, Kv 8.11	KH, KV

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Kunnat ovat hoitaneet kautta historian sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut, niiden kehittämisen ja erityisesti sen, miten ne ovat saatavissa eri puolilla Suomea ja varsin mallikkaasti. Saatavuuden ongelmat ja kustannusten hallittavuus on kulminoitunut erityisesti erikoissairaanhoidon tehtäväkenttään ja integraatioon perus- ja erikoissairaanhoidon välillä. Käsillä olevasta esityksestä ei vielä(kään) käy ilmi erittäin tärkeitä avainasioita, jonka vuoksi kunnat eivät voi analyttisesti arvioida muutoksen vaikutuksia palvelujen vaikuttavuuteen, saatavuuteen tai kuntatalouteen. Tällaisia tekijöitä ovat erityisesti:
  1. Palveluverkko
  2. Rahoitus (verotus mahdollisine rajoituksineen)
  3. Valinnanvapaus, yhtiöittämisvelvoite
  4. Kiinteistöt (niiden siirtyminen, käyttö, arvostus, lainat)

Myös kriittisiä rajapintoja on auki. Näistä useimmat sijoittuvat nimenomaan kuntalaisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäiseviin tehtäviin. Tyrnävän kaltaisen, ikärakenteeltaan nuoren ja lapsirikkaan kunnan osalta erityisen kriittisiä ovat sivistystoimen (erit. koulu- ja varhaiskasvatus) ja sote:n rajapinta sekä koko perhepalveluiden kokonaisuus. Joustavan, moniammatillisen, vaikuttavan ja matalankynnyksen palveluiden

takaamiseksi jatkossakin pidämme kriittisenä, että koulukuraattorit, - psykologit ja kouluterveydenhuolto on jatkossakin kunnan vastuulla, eikä siirry maakunnan hoidettavaksi. Muun palvelun saaminen ja istuminen kunnan toimintamalliin soveltuvasti on myös varmistettava. Kuntien sosiaaliekonomiset taustat ja välimatkat ovat hyvin erilaiset. Tämän vuoksi yksi malli ei todellakaan sovellu kaikille. Tavoite yhdenvertaisuudesta voidaan pahimmillaan ratkaista niin, että uusi malli on huono kaikille ja aiheuttaa myös ennakoimattoman suuret kulut. Toiminnallisten ja rahoitusratkaisujen sekä lähipalveluverkon lisäksi tähän tulee vaikuttamaan valinnanvapauden toteutusratkaisut sekä yhtiöittämisen vaateet.

Vastaus kysymykseen riippu pitkälti valinnanvapausmallista. Nyt lausunnolla oleva sote-ratkaisu, jossa sote-järjestämisvastuu siirretään maakunnille, parantaa alueiden välistä yhdenvertaisuutta, mutta väestöryhmien väliseen yhdenvertaisuuteen sillä ei liene vaikutusta. Valinnanvapausmalli voi toteutumistavasta riippuen jopa heikentää yhdenvertaisuutta. Valinnanvapausmalli tulee valmistella siten, että se ei johda väestön hyvinvointi- ja terveyserojen lisääntymiseen.

Joissakin kaksikielisissä maakunnissa kielivähemmistö tulee olemaan hyvin pieni.

Tämän takia on hallintoa järjestettäessä muodostettava rakenteita, joilla turvataan suomen- ja ruotsinkielisen väestön tosiasialliset mahdollisuudet saada palveluja omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Mallia eteenpäin vietäessä näyttää kustannusten säästötavoite unohtuneet ja/tai painuneen taka-alalle. Sinänsä tämä tavoite olisi ollut oikea, aito ja tärkeä peruste uudistukselle. Suurimmat säästön mahdollisuuden olisivat nimenomaan erikoishoidon- ja palvelun tasoilla. Ne näyttävät nyt jäävän selvittämättä. Olisikin järkevää aloittaa siltä päästä ja vasta tämän tason ollessa kunnossa, olisi perustason isojen ratkaisujen mietinnän aika. Esitys ei myöskään sisällä aitoa taloudellista analyysia. Tämän vuoksi asiaa on käytännössä mahdoton arvioida. Monimutkaiseksi muodostunut, moniportainen järjestelmä voi pahimmillaan aiheuttaa sekä hitautta, päällekkäisyyttä että ylimääräisiä, hallitsemattomasti kasvavia kuluja.

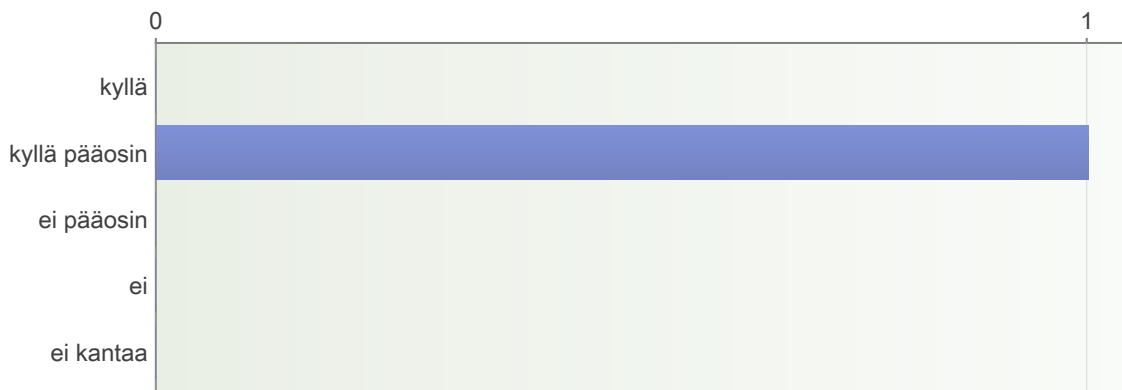
5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Tunnistaen ja tunnustaen erityisesti terveyspalveluiden erityistason historian, voidaan perustellusti kysyä, miten tilanne paranee? Sairaanhoidopiirien palveluihin ja kustannuksiin on ollut kautta aikain erittäin vaikea vaikuttaa ja nyt samaan tilaan viedään kuntien tämän hetkisistä budjeteista noin 60-70 %. Maakuntien päätösvalta ja -mahdollisuuden ovat esityksessä monelta tapaa rajattuja. Tämän vuoksi tavoitteissa esitetty demokratian ja vaikutusmahdollisuuksien kasvu näyttää johtavan päinvastaiseen suuntaan, jossa kunnille jää erittäin heikko asema ja toisaalta maakunnat näyttävät valtiovallan jatkeina, ei aidosti itsehallinnollisina orgaaneina.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

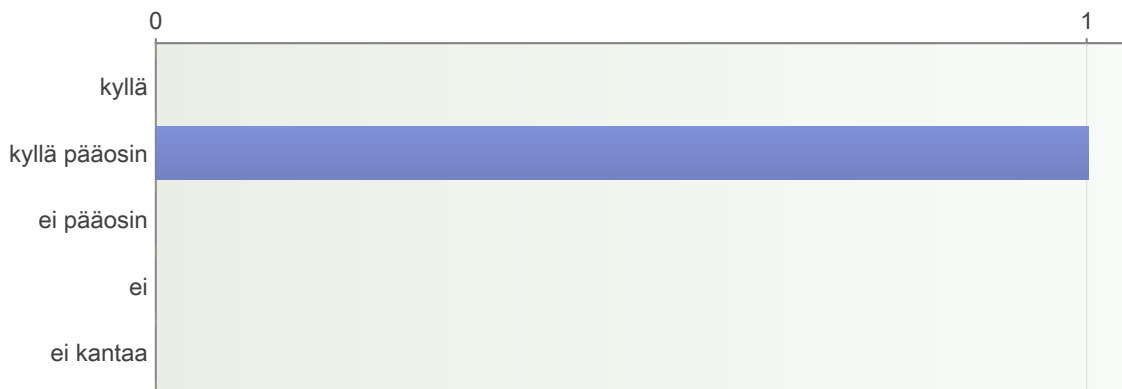
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

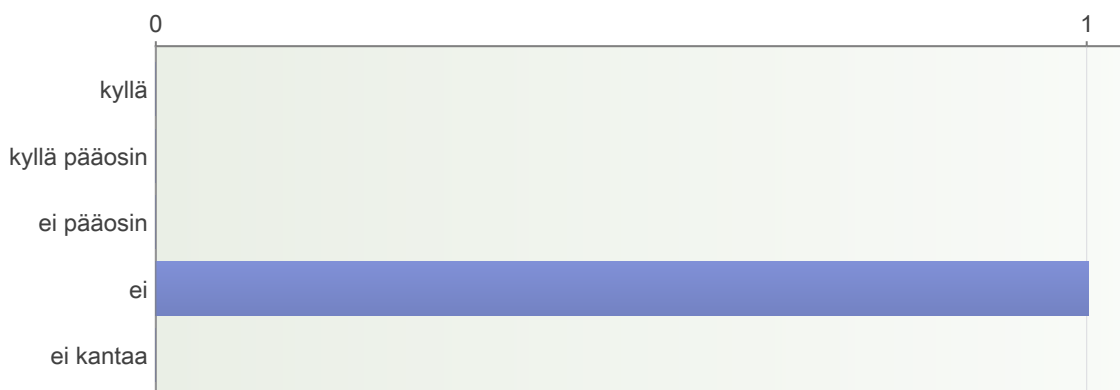
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

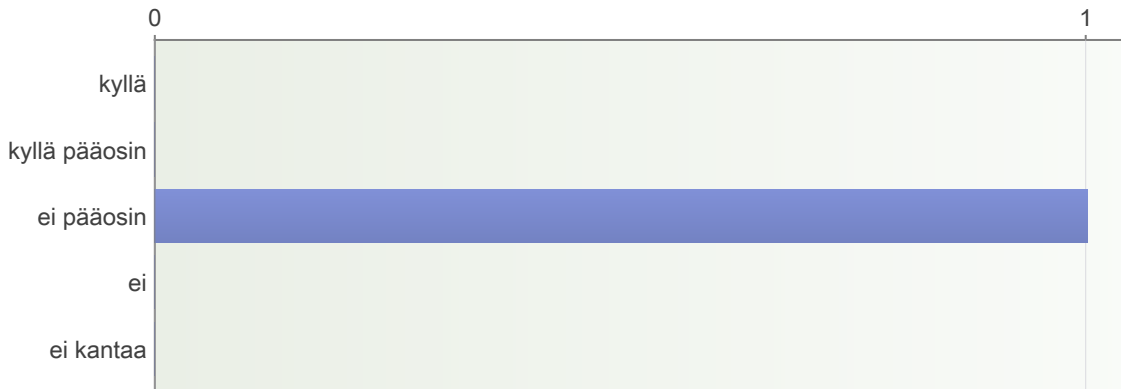
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Esityksessä ei ole riittävän tarkoin kuvattu valinnanvapautta. Tämä ja erityisesti tiukasti määritelty yhtiöittämisvelvoite sekä siihen olennaisesti myös vaikuttava uusi hankintalaki tiukentuvinen inhouse-säädöksineen voi johtaa tilanteeseen, jossa järkevä, vaikuttava ja alueen erityispiirteet huomioon ottava kuntien keskinäinen ja kuntien ja maakunnan välinen yhteistoiminta ei ole mahdollista. Tämän vuoksi lain pitäisikin olla mahdollistava, ei jäykkä ja tiukasti määräävä. Lakiluonnoksessa oleva malli muistuttaa kuntien omia, sisäisiä tilaaja-tuottaja -malleja, jotka ovat osoittautuneet jäykiksi ja kalliiksi. Tämän vuoksi tuntuu erikoiselta, että sellainen tehtäisiin nyt vielä suuremmassa mittakaavassa.

Lakiluonnoksessa on myös varsin tarkoin säädelty palvelulaitoksista. Niiden osalta mahdollistava ote määräävän sijaan on ensiarvoisen tärkeä. Yhtiöiden tulee mahdollistaa vapaaehtoinen sopiminen, jonka tulee taata myös tilanteet, jossa osa kunnista käyttää palveluja eritavoin ja eri mittakaavassa kuin toisen. Kuntien elinvoimarooi ja sen työkalujen takaaminen eivät näyttäydä millään tavoin palvelukeskusten määrittelyssä. Sinne ollaan kategorisesti siirtämässä kaikki "tukipalvelut". Osa kunnista käyttää ns. tukipalveluja myös aidosti strategisen johtamisen ja kehittämisen välineinä. Tällaisia kokonaisuuksia on esimerkiksi (strategisten) hankintojen osalta ja myös ruokapalveluiden osalta. Isot, kankeat, mahdollisesti jopa koko maan kattavat yhtiöt eivät mahdollista jatkossa innovatiivisten hankintojen, (yritys ja järjestö)kumppanuusmallien, lähiruoka/-palvelukonseptien kehittämistä ja voivat myös johtaa tilanteisiin, jossa rajapintaan (esimerkiksi palkka- ja taloushallinnossa) muodostuu/joudutaan muodostamaan päällekkäistä resursointia, joka tulee yhteiskunnallisesti erittäin kalliiksi. Palveluyhtiöiden jäykkä säätely tai ns. pakkokäyttö siirtää myös kunnan elinvoiman näkökulmasta kriittiset (nais)työpaikat maakunnan keskuksiin, joka on kaikille kestävätilanne.

Kunnan elinvoimatehtävää tukevat myös kasvupalvelut. Erityisesti työllisyyden hoidon osalta tämä näyttää johtavan erittäin kankeaan järjestelmään. Kunnille tulee kirjata rooli kasvupalveluihin sekä yrityspalveluihin ja alueellisen kehittämisen ja toteuttamiseen. Myös kuntien erilaiset elinkeinorakenteet tulee ottaa aidosti huomioon. Esimerkiksi Tyrnävällä alkutuotannon parissa on lähes 20 % työpaikoista ja ko. toimiala on syvästi erikoistunut, jonka vuoksi sillä on myös sekä olemassa olevaa kriittistä vientitoimintaa ja erityisesti potentiaalia

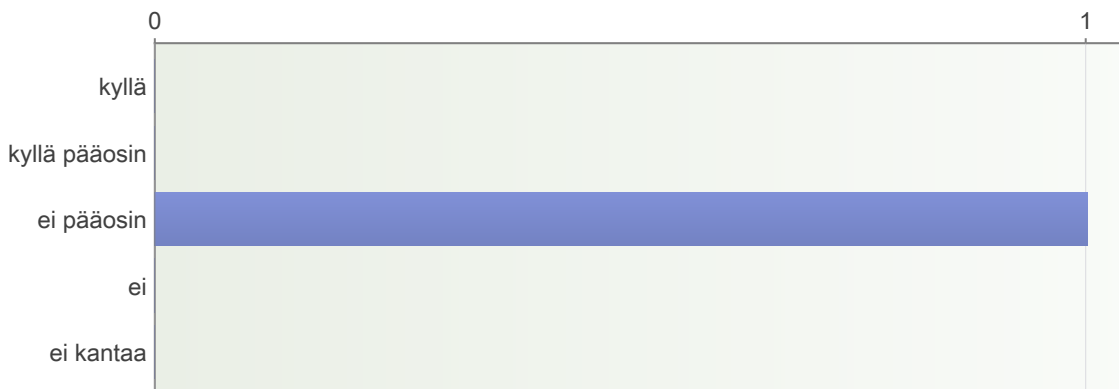
sen suhteen. Laki siirtää maaseutupalvelut yksiselitteisesti maakunnalle, jota pidämme erittäin huonona ratkaisuna sekä saavutettavuuden että joustavan järjestämisen näkökulmasta. Jos ko palvelut siirtyvät, tulee niiden järjestäminen ja tuottaminen olla joustavaa ja se tulee toteuttaa aidosti hajautetulla mallilla. Esitys jättää myös epämääräiseksi maankäytön kokonaisuuden. Tämä on olennainen puute, kun puhutaan elinvoiman kannalta todella kriittisestä kokonaisuudesta. Kuntien tulee saada jatkossakin toteuttaa ko. palvelut täysimääräisesti, vapaasti valitsemallaan tavalla. Esimerkiksi rakennustarkastus on yksi tärkeä osa kokonaisuutta niin talouden, kehittämisen, elinvoiman, turvallisuuden ja terveyden, vetovoiman kuin elinkeinopolitiikankin näkökulmasta. Vapaa toteuttaminen ei saa olla missään olosuhteissa sidottu kunnan asukasmäärään.

Kuntien hyvinvointitehtävän näkökulmasta esityksestä on erittäin haasteellista nähdä, millä tavalla kunnille aidosti jää resursseja ja toisaalta työkaluja kuntalaisten näkökulmasta kaikkein kriittisin osa-alue. Malli toisaalta sisältää selvää täsmentymätöntä päällekkäisyyttä, joka eri osapuolten osalta tulkitaan hyvin eri tavoin. Tällaisenaan se on kuntien näkökulmasta erittäin haasteellinen ja johtaa helposti bulkkiratkaisuihin ja hyvien kumppanuusmallien katoamiseen.

Kuntien ja maakuntien näkökulmasta on olennaista huolehtia lainamarkkinoiden (Kuntien takauskeskus ja kuntarahoitus) asema niin, ettei se muutoksessa vaarannu.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

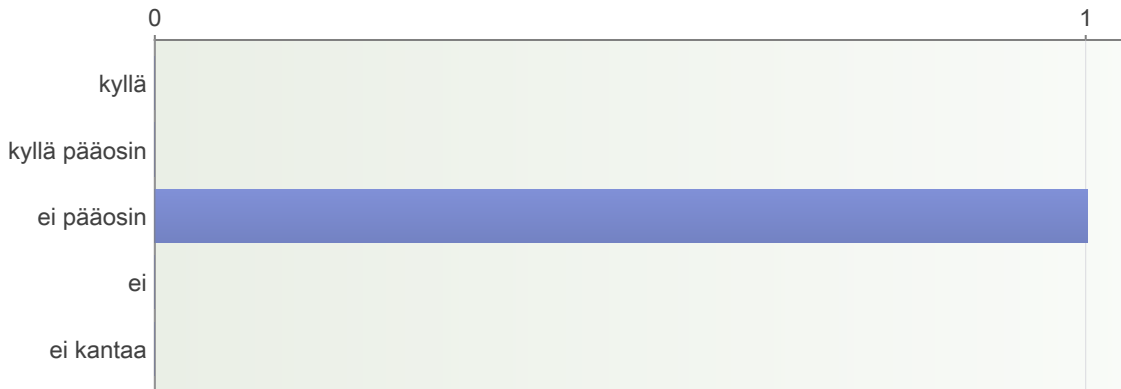
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

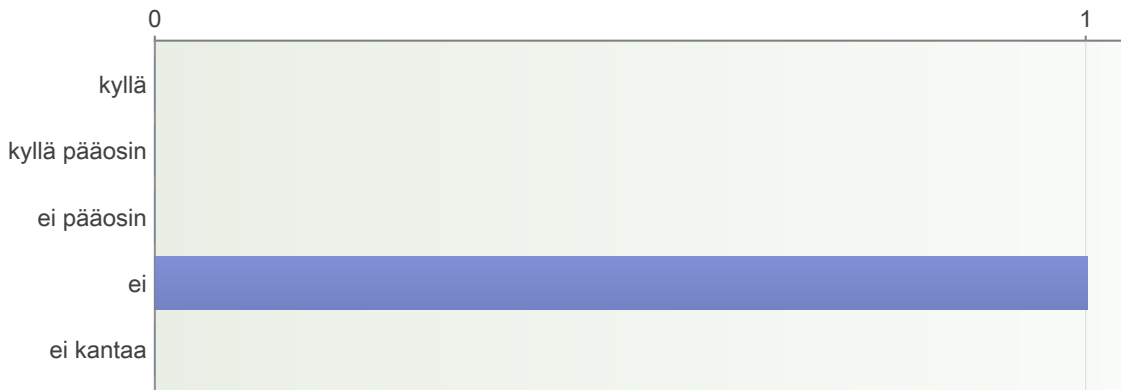
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystaloudessa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

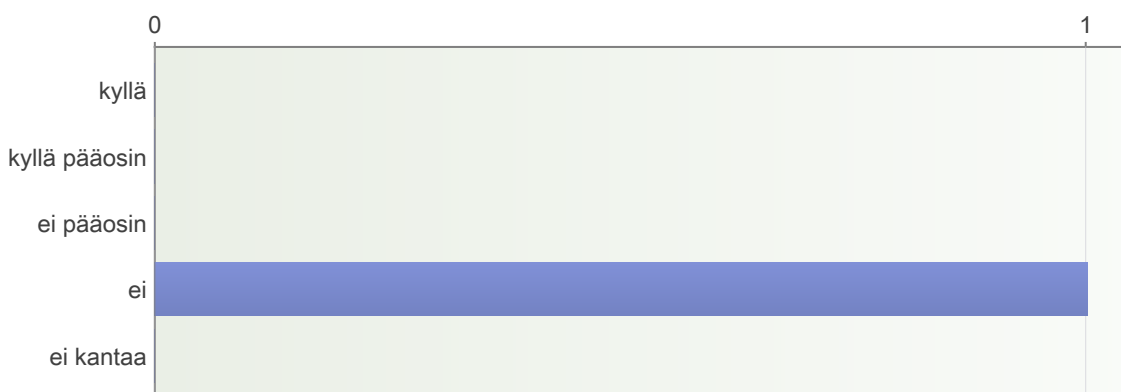
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

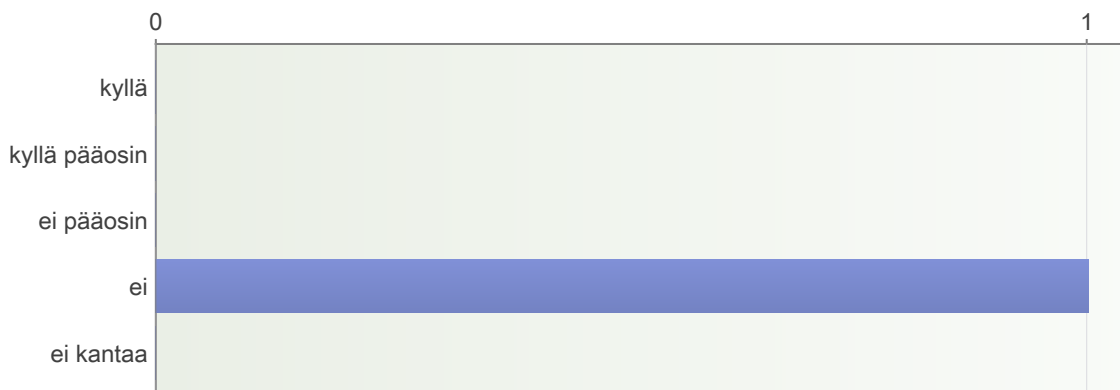

Avoimet vastaukset: ei

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- kts edelliset vastaukset. Kun huomio on kiinnitetty "soten irrottamiseen kuntapohjasta" eikä aidon integraation hakemiseen ja kriittisiä asioita (mm. valinnanvapaus, yhtiöittäminen ja lähipalvelut) ei ole määritelty, voidaan lain puitteissa saada aikaan uudistus, jos voi hyvin toteutettuna olla kohtalainen, mutta huonosti ja väärillä tavoitteilla toteutettuna muodostua täysin limboksi.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Vastaajien määrä: 1

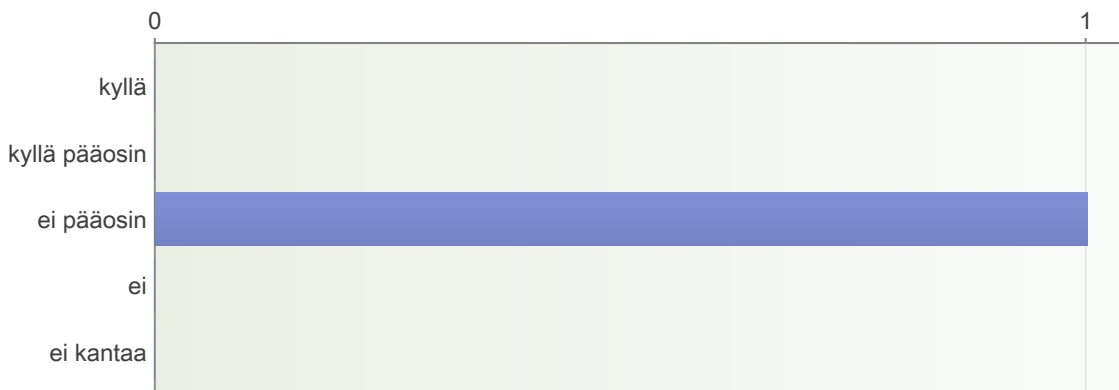
Avoimet vastaukset: kyllä

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

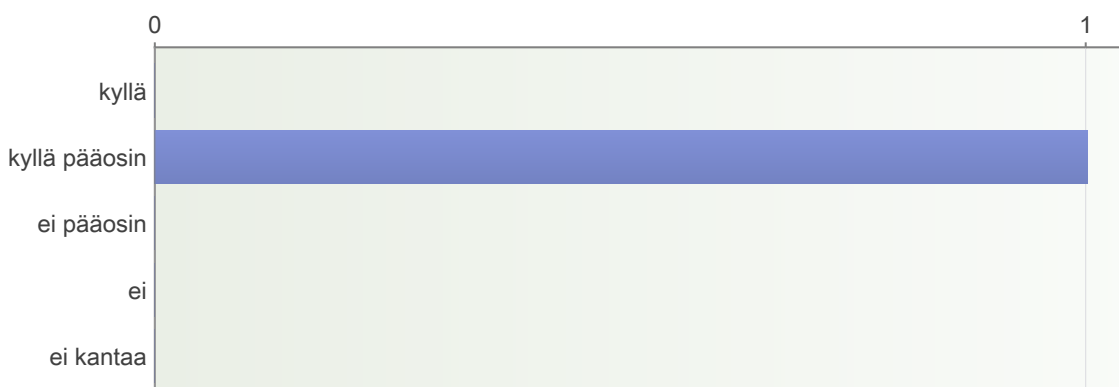
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

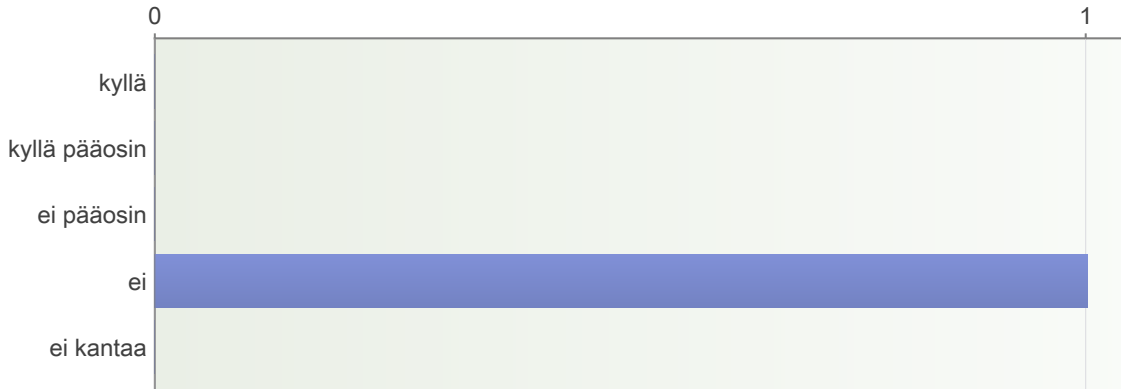
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

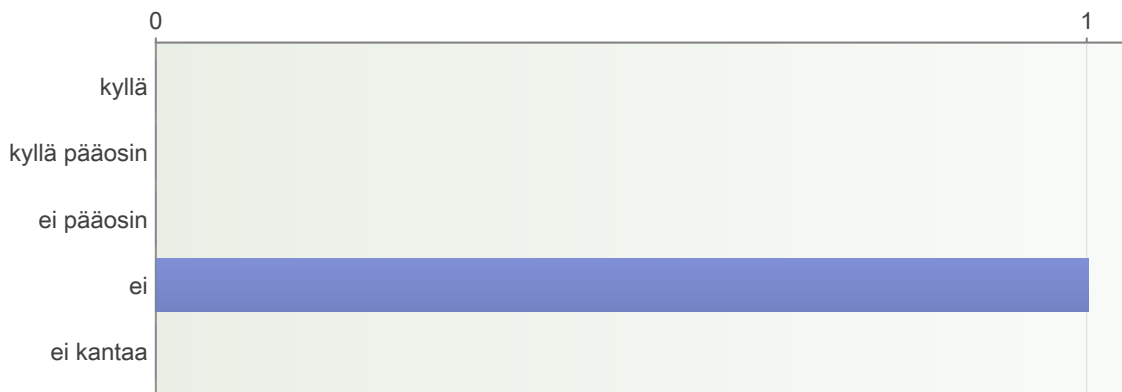
24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Näin toteutettuna on vaarana, että kunnille jää käsiin toiminnallisesti käyttökelvottomia (esim. terveyskeskukset, hoitokodit tai vuodeosastot) kiinteistöjä, joiden lainaa on oikeasti jäljellä kunnan taseessa niin, että se ei ole kiinnitettyä ko. kiinteistöön. Siirtyvien kiinteistöjen osalta tulee huolehtia asianmukaisesta korvauksesta, lainojen siirtymisestä ja maapohjien tulee jäädä kuntien omistukseen.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

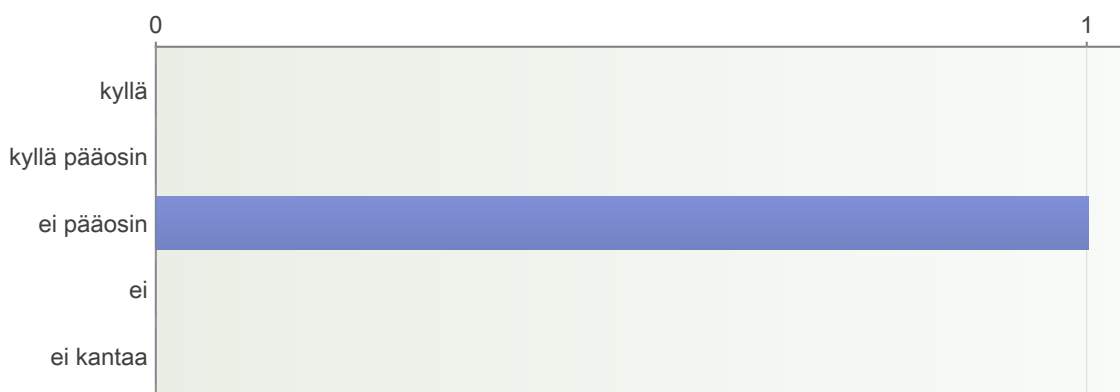
27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Vastaajien määrä: 1

- Väli aikaistoimeenpano ja jo nyt valmistelu työllistää kunnan henkilöstä. Ko resurssien tulisi juuri nyt tehdä myös Tulevaisuuden kunnan- rakentamista. Resurssit on ehdottomasti korvattava valtion taholta kunnille. Siirtyvän henkilöstön osalta rajapinta epäselvä => voi johtaa päällekkäisyyksiin ja toisaalta siihen, että kunnille jää henkilöstä, joilla ei ole uuden kunnan näkökulmasta tehokasta työmäärää ja/tai erityisosaamista

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

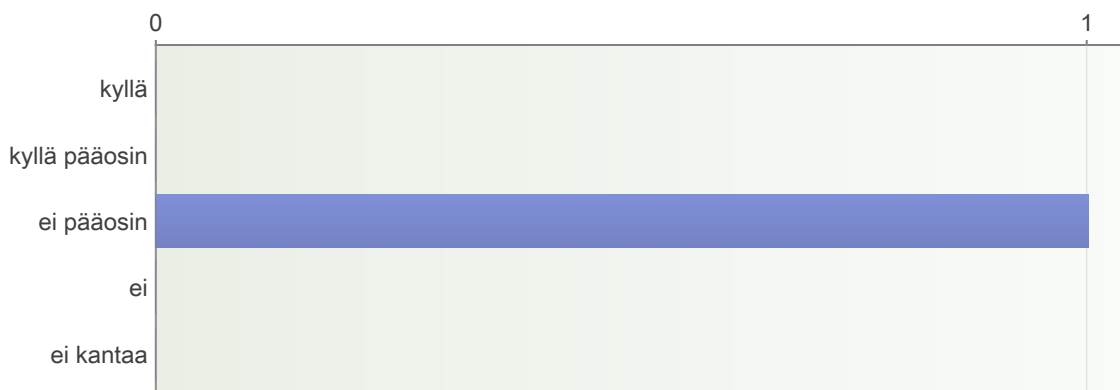
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

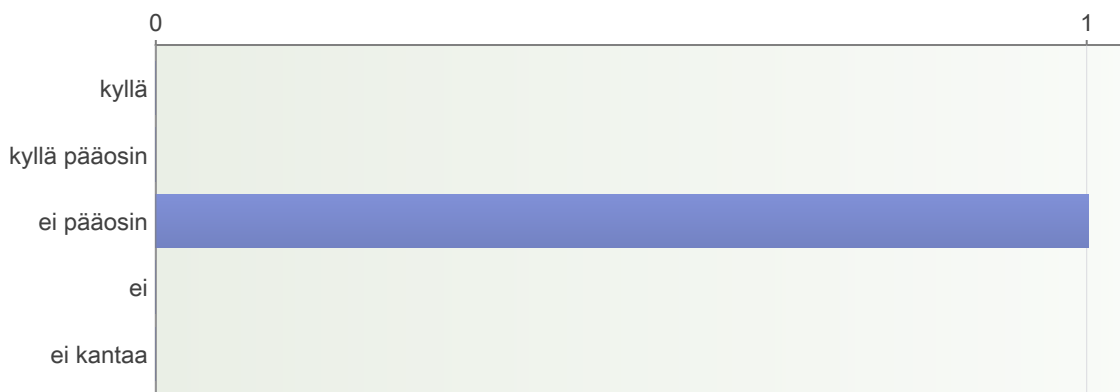
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

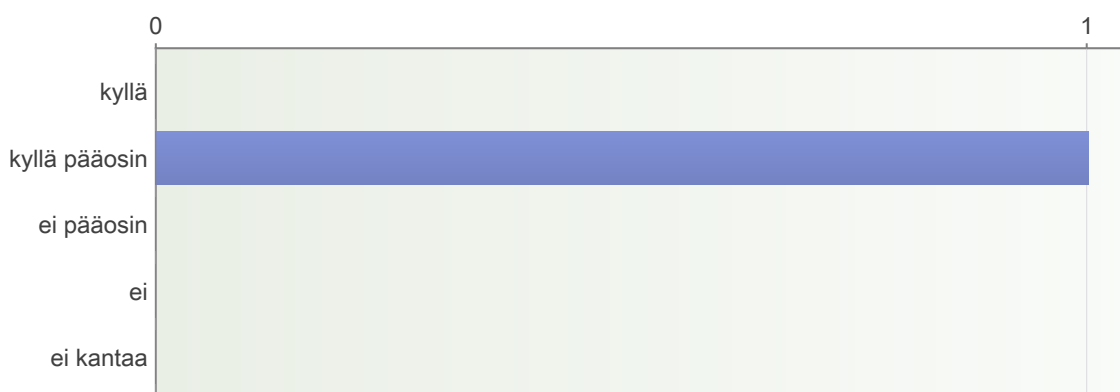
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidätekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena?
(erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

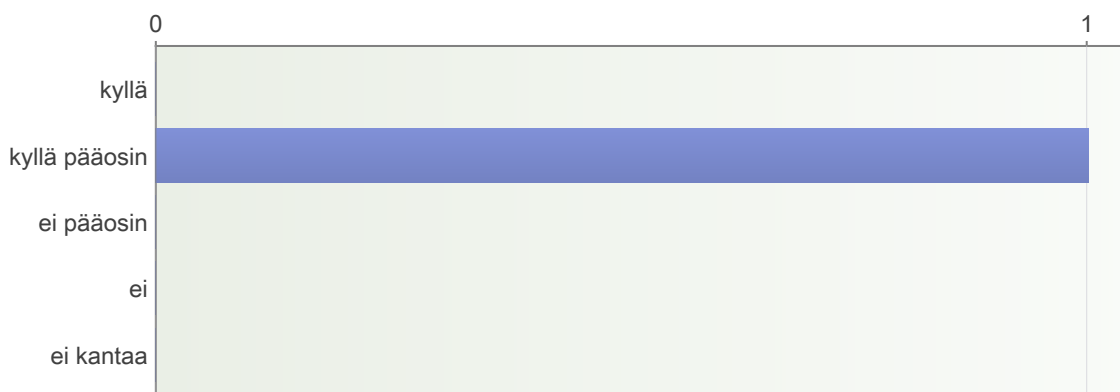
Avoimet vastaukset: kyllä

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

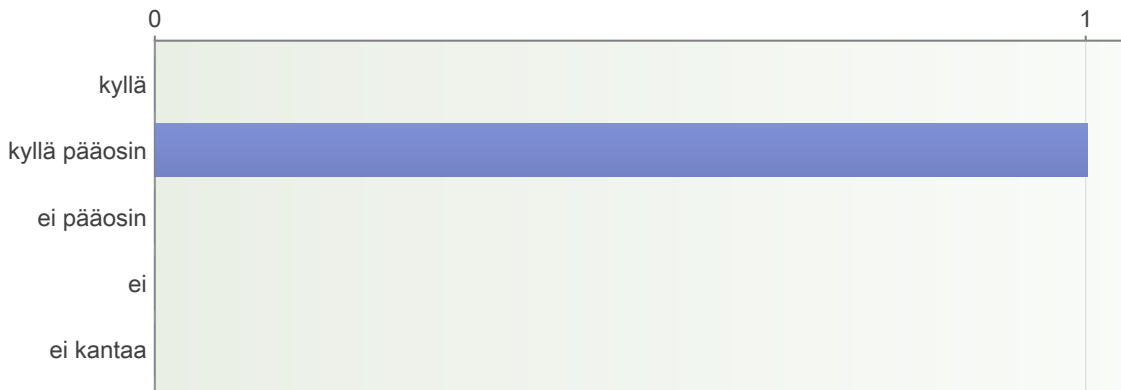
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

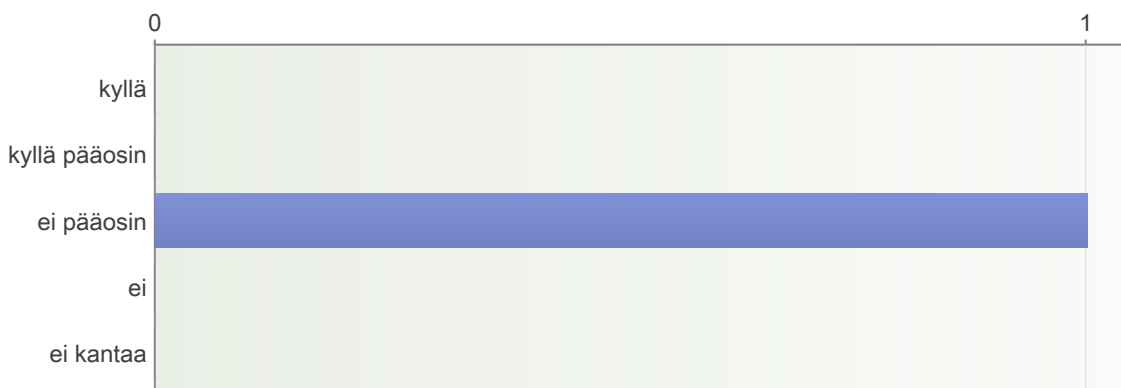
37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Vastaajien määrä: 1

- Erityisen tärkeää on, että järjestelmä aidosti kannustaa kaikkia osapuolia. Sen tulee myös huolehtia tulevaisuuden, nuorten kuntien tilanteesta, muutoin rakennamme aikapommia ja ongelmia tuleville sukupolville.

38. 36. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Vastaajien määrä: 1

- olennaista on katsoa tilannetta myös kuntien näkökulmista. Tämän hetkinen esitys ei anna kunnille minkäänlaisia mahdollisuuksia hoitaa sen hyvinvointi ja elinvoimatehtävää muuttuvassa toimintaympäristössä.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

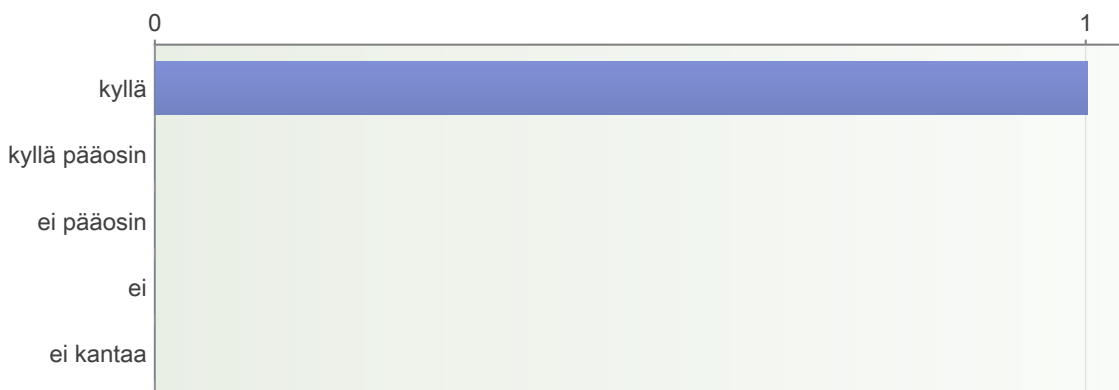
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Vastaajien määrä: 1

- On tärkeä katsoa kaikkien osalta eläkemaksujen ja -velvoitteiden siirtymisestä eri henkilöstöryhmien mukana. Ko. kustannukset voivat olla suuria ja monissa siirroissa niitä ei ole huolehdittu riittäväällä huolella.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Tulevaisuuden kunnan näkökulmasta kriittistä on, että niin resurssit kuin työkalutkin ovat olemassa jatkossakin sellaiset, että hyvinvointi ja elinvoima tavoitteet voidaan aidosti hoitaa. Koska muutoksessa ei ole vielä kirjattuna useita kriittisiä kohtia esim. palveluverkko/lähipalvelut, rahoitus (verotus, verokatot, lopulliset perusteet valtionosuuksille), valinnanvapaus, yhtiöittämisvelvoite ja kiinteistöt (niiden siirtyminen, käyttö, arvostus, lainat). Koska yksityiskohtia ei tiedetä, kunnilla on käytännössä mahdoton kommentoida analyttisesti esitystä, koska emme voi arvioida sen vaikutuksia kuntalaisiin tai kunnan hyvinvointi- ja elinvoimatehtävään. Uusi malli voi olla toteuttamistavasta ja uudistuksen motiiveista riippuen kohtalainen tai täysin limbo.

Kriittisiä rajapintoja on auki, joista meille elinvoimaisena ja lapsirikkaana kuntana olennaisin on erityisesti koulun ja sote:n rajapinta. Ko. rajapinnassa joustavat, moniammatilliset ja asiakasta lähellä olevat ratkaisut ovat kriittisen tärkeitä. Esimerkiksi perhepalvelut ja koulun osalta koulukuraattorit, - psykologit ja kouluterveydenhoitajat pitäisi pysyä kunnilla. Muun palvelun saaminen kunnan malliin sopivaksi on lisäksi varmistettava.

Tyrnävän osalta maaseutupalveluiden kokonaisuus on merkittävä. Kunnan työpaikoista lähes 20 % on ko. toimialalla ja koska se on varsin erikoistunutta on sillä jo nyt kansainvälistä liiketoimintaa ja erityisesti potentiaalia ko. alalla. Tämän vuoksi näemme sen aidosti elinkeinopalveluna, emme tukitoimena. Sen vuoksi maaseutupalvelukokonaisuuden tulisi säilyä kunnalla. Jos sitä siirretään, tulee se olla todellakin oikeaoppisesti verkostomaisesti järjestettyä ja ohjattua.

Elinvoiman (vetovoima, viihtyvyys, elinkeinopolitiikka ja kuntakuva) näkökulmasta maankäytön kokonaisuuden tulee säilyä aidosti ja kokonaan kunnan päätös- ja toteuttamisvallassa. Rakennustarkastuksen keskittäminen tai sen toteuttamisena rajaaminen esim. asukasluvun mukaan rapauttaisi kunnan yhden strategisimman kehittämisvälineen.

Esityksessä otetaan kantaa myös palveluyhtiöihin. Niihin ollaan siirtämässä "tukipalveluita", joiden todellinen luonne ei esimerkiksi kuntamme näkökulmasta ole todellakaan tukipalvelu. Näitä ovat esimerkiksi strategiset kehittämisen painopisteemme hankinnat, joita voidaan aidosti käyttää niin strategisen johtamisen, yhteiskehittämisen, kumppanuusmallien kuin elinkeinopolitiikankin välineenä. Sama koskee ruokahuoltoa erityisesti lähiruoka/palvelu-näkökulmasta. Palveluyhtiö voi myös johtaa elinvoiman kannalta kriittisten (naistyöpaikkojen) siirtymiseen pois kunnan alueelta.

Jos kunnan elinvoiman työkalut ja jopa 70-80% taloudesta siirretään maakunnalle, voidaan perustellusti kysyä, mikä on kuntien rooli ja asema jatkossa.

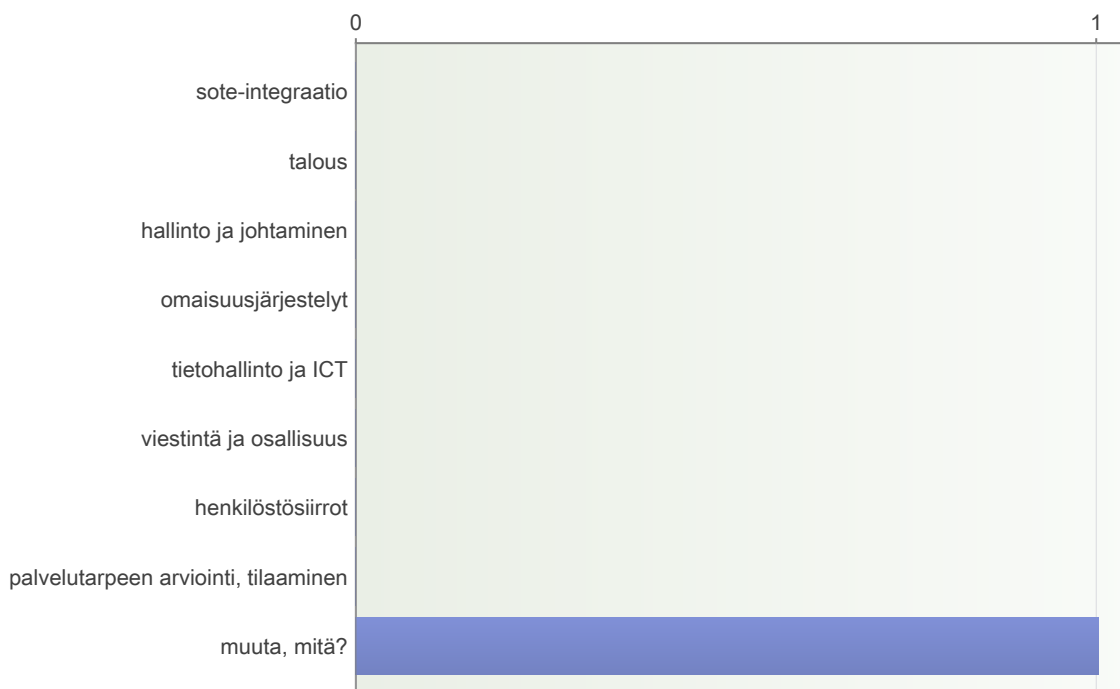
44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- osin heikot

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: muuta, mitä?

- maakunnan alueelta löytyy varmasti asiantuntemusta ja on myös tärkeää, että aluetta ja toimintaa tuntevat osallistuvat valmisteluun. Tämän osalta on turvattava resursointi ja täysmääräinen korvaus kunnille.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksessa ja sen analysoinnissa ei ole otettu riittävästi huomioon kuntien näkökulmaa ja jatkoa. Esitys on tässä vaiheessa liian ylätasolla ja toisaalta tulee kunnille paloittain, jolloin analyttinen arviointi vaikutuksista on vähintäänkin haasteellista.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.